CONSUMENTENONDERZOEK
Bomen in Nederlandse tuinen

Onderzoek naar de aanwezigheid van bomen in Nederlandse tuinen en de bereidheid om deze te planten

Uitgevoerd door Marktonderzoekbureau Molgo in opdracht van Kenniscentrum Milieu Centraal
Juli 2026

UITGEVOERD DOOR: MARKTONDERZOEKBUREAU MOLGO
ONDERZOEKER: TJALLING JORRIT DE BOER

IN OPDRACHT VAN: MILIEU CENTRAAL
CONTACTPERSONEN: SOPHIE POSTMA EN SIMONE LAMERS

21 JULI 2026

Inhoudsopgave

Conclusies & aanbevelingen	4
Onderzoeksaanpak & respons	7
Huidige situatie: bomen in de tuin	12
Plantgedrag in het verleden	15
Toekomstig gedrag	20
Onbewuste gedragsfactoren	28
Interventies	34
Doelgroepanalyse	36
Bijlage: uitleg factor- en regressieanalyse	38

Conclusies & aanbevelingen

Conclusie

Huidige situatie	Gemiddeld hebben Nederlanders 11 bomen in hun tuin. Dit aantal bomen is sterk ongelijk verdeeld over Nederlandse tuinen. Meer dan de helft van alle bomen in een tuin, staat in slechts 10% van de tuinen. Tegelijkertijd heeft ruim 83% van de tuinbezitters minstens één boom in de tuin.
Gedrag in de afgelopen drie jaren	In de afgelopen drie jaar zijn in Nederlandse tuinen aanzienlijk meer bomen geplant dan gekapt. Bijna vier op de tien tuinbezitters plantte in deze periode één of meerdere bomen, terwijl één op de vijf bomen kapte. Meestal gaat dit om 1-3 bomen. De belangrijkste motivatie om bomen te planten is esthetisch van aard. Tuinbezitters planten bomen vooral om de tuin mooier en natuurlijker te maken. Daarnaast spelen ecologische en functionele motieven een belangrijke rol, zoals het aantrekken van vogels en insecten, het vergroten van biodiversiteit, het creëren van schaduw, verkoeling en privacy, en het verkrijgen van eetbare producten zoals fruit en noten. Bomen worden vooral gekapt omdat ze ziek of in slechte staat zijn, te veel ruimte innemen of ongewenste schaduw veroorzaken. Ook praktische overwegingen, zoals herinrichting van de tuin, onderhoud of veiligheidsrisico's, spelen hierbij een rol.
Gedrag in de nabije toekomst	Ongeveer een kwart van de tuinbezitters is waarschijnlijk of zeker bereid om in de komende drie jaar één of meerdere bomen te planten. De meeste mensen die bereid zijn om te planten, denken daarbij aan één tot drie bomen of grote struiken. De belangrijkste belemmering om bomen te planten is een gebrek aan ruimte. Veel tuinbezitters geven aan dat hun tuin te klein is of onvoldoende ruimte biedt voor wortels. Ook de prijs, ongewenste schaduw, onderhoud en het verlies van terras- of gazonruimte worden regelmatig genoemd als reden om geen bomen te planten. Daarnaast geven veel respondenten aan tevreden te zijn met de huidige inrichting van hun tuin.
Bijdrage van onbewuste factoren	Onbewust spelen een aantal factoren een belangrijke rol bij de bereidheid om bomen in de tuin te planten. Uit de regressieanalyse blijkt dat vooral jongere tuinbezitters bereid zijn om bomen te planten. Ook een grotere waardering voor het belang van bomen voor natuur en klimaat, trots op bomen in de eigen tuin en minder praktische bezwaren hangen samen met een hogere plantbereidheid. Tegelijkertijd laat de analyse zien dat de bereidheid om bomen te planten door meerdere factoren wordt beïnvloed en slechts gedeeltelijk verklaard kan worden door de onderzochte kenmerken. Verder blijkt dat tuinbezitters die korter in hun woning wonen, en tuinbezitters met een hoger opleidingsniveau meer bereid zijn om bomen te planten.
Interventies	Respondenten geven zelf aan dat vooral financiële en praktische ondersteuning kansrijke interventies zijn om het planten van bomen in Nederlandse tuinen te stimuleren. Tuinbezitters geven met name aan dat een gratis aanbod van makkelijk te onderhouden bomen of grote struiken en subsidie voor het planten van bomen hen zou motiveren om daadwerkelijk aan de slag te gaan. Ook van 'hulp bij snoeien', 'ondersteuning bij het maken van een tuinplan' en 'advies over geschikte bomen', denken veel tuinbezitters dat het hen zal overhalen om bomen te planten.

Aanbevelingen

Focus op tuinbezitters met een hoge bereidheid om bomen te planten	Focus op jonge, hoogopgeleide tuinbezitters, die nog maar kort in hun woning leven. Tuinbezitters met deze eigenschappen zijn meer bereid om in de nabije toekomst bomen te planten. Omdat het grootste deel van de bomen in tuinen in een klein deel van de Nederlandse tuinen staat, valt met een focus op eigenaars van grotere tuinen meer winst te behalen. Bovendien speelt de belangrijkste beperking, gebrek aan ruimte, hier een minder belangrijke rol. Dit biedt meer opties voor het planten van grote bomen, met meer winst voor biodiversiteit en klimaatadaptatie.
Bied haalbare opties	Communiceer opties over hoe consumenten door het planten van kleine bomen toch een bijdrage kunnen leveren aan klimaatadaptatie en/of biodiversiteit. Ook al zijn grote bomen beter, voor de meeste Nederlanders is dit niet haalbaar. Wees daarnaast eerlijk over het feit dat grote bomen wel een grotere bijdrage leveren.
Communiceer 'trots' en 'bijdrage aan natuur en klimaat'	Focus de communicatie op trots en de bijdrage van bomen aan natuur en klimaat. Trots op bomen in de eigen tuin blijkt een sterke voorspeller van de bereidheid om bomen te planten, naast het belang dat tuinbezitters hechten aan biodiversiteit en klimaatadaptatie. Communicatie kan hierop inspelen door bomen neer te zetten als een zichtbare bijdrage aan een aantrekkelijke, groene en toekomstbestendige leefomgeving.
Bijdrage van onbewuste factoren	Richt je niet alleen op de aanplant van (het aantal) bomen, maar ook op soort boom. Een groot deel van de tuinbezitters heeft geen aansporing nodig en is al van plan om bomen te gaan planten. Voor deze consumenten is het vooral belangrijk dat zij kiezen voor een boom met een grote bijdrage aan biodiversiteit en klimaatadaptatie. Houd hierbij voor ogen dat ook esthetische aspecten en de ruimte die een boom inneemt van groot belang zijn.
Bied keuzehulp op de website aan	Bied keuzehulp aan op de website. Denk bijvoorbeeld aan een keuzehulp, waarbij consumenten bomen op esthetische aspecten en onderhoud met elkaar kunnen vergelijken, en waarbij tegelijkertijd de bijdrage aan biodiversiteit en klimaatadaptatie worden benadrukt. Op deze website kan bijvoorbeeld een stappenplan worden geplaatst waarin wordt uitgelegd hoe een tuinbezitter kan beginnen met het planten van bomen. Daarnaast kunnen er tips worden gegeven over hoe bomen eenvoudig te onderhouden zijn.
Werk samen met stakeholders	Werk samen met gemeenten, woningcorporaties en tuincentra om laagdrempelige financiële prikkels aan te bieden, zoals gratis bomenacties, kortingsregelingen of subsidies voor (onderhoudsvriendelijke) bomen met een hoge waarde voor biodiversiteit en klimaatadaptatie. Hoewel prijs niet altijd de belangrijkste factor is, geven veel tuinbezitters aan dat juist gratis aanbod en subsidies hen kunnen stimuleren om daadwerkelijk bomen te planten. Daarbij is het belangrijk om aan te sluiten bij de beperkte betalingsbereidheid en -mogelijkheid van veel huishoudens.

Onderzoeksaanpak & respons

Doelstelling, methode & definitie

Doelstelling

Het doel van dit onderzoek was het verkrijgen van inzicht in:

- het aantal bomen dat Nederlanders met een tuin hebben;
- het aankoopgedrag van Nederlanders in de afgelopen drie jaar met betrekking tot bomen;
- hun bereidheid om in de toekomst meer bomen te planten en de redenen om dit (niet) te doen;
- onbewust gedragsfactoren die tuinbezitters stimuleren of belemmeren om bomen en grote struiken te planten;
- Interventies die tuinbezitters stimuleren om bomen en grote heesters te planten.

Methode

De onderzoeksresultaten zijn gebaseerd op een online vragenlijst. De dataverzameling is uitgevoerd door panelbureau Norstat. De steekproef bestond, na dataschoning, uit 524 Nederlanders zonder tuin en 1033 Nederlanders met een tuin. Vanaf hier worden Nederlanders met zeggenschap over hun tuin aangeduid als 'tuinbezitters', ongeacht of deze tuin bij een koopwoning of huurwoning behoort. Alleen tuinbezitters hebben de hele vragenlijst afgenomen. De respondenten die de volledige vragenlijst hebben ingevuld, hebben hier gemiddeld 14 minuten en 16 seconden aan besteed.

De steekproef bleek niet volledig representatief voor de Nederlandse bevolking. Om hiervoor te corrigeren is een weging toegepast op regio en opleidingsniveau. De minimale- en maximale wegingsfactoren bedragen respectievelijk 0,44 en 2,42. Om te controleren op de impact van de weging zijn alle analyses zowel met- als zonder weging uitgevoerd. De verschillen bleken minimaal. De uitkomsten zonder weging zijn niet gerapporteerd.

Om de (impact van) de onbewuste gedragingen te onderzoeken, is een factoranalyse en een regressieanalyse uitgevoerd. De bijlage bevat meer informatie over de keuzes die hierbij zijn gemaakt.

Definities

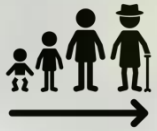
Grote struiken (en heesters) lijken vaak veel op bomen. Voor consumenten zijn deze lastig van elkaar te onderscheiden. Daarom is er in de vragenlijst geen onderscheid gemaakt tussen bomen/grote struiken. In de vragenlijst is gewerkt met de volgende definitie: bomen/grote struiken zijn vaste planten met:

- een uiteindelijke groeihoogte van minimaal 2 meter én
- een of meerdere stam(men) én
- houtige takken én
- bladeren of naalden.

Let op!

In het rapport wordt er voor de leesbaarheid alleen gesproken over bomen, in plaats van bomen/grote struiken. In alle gevallen bedoelen we daarmee bomen/grote struiken, conform onze definitie.

De verdeling van de bruto respons (inclusief Nederlanders zonder tuin) is representatief op leeftijd en gender. Hoog opgeleiden en Nederlanders uit de drie grote gemeentes zijn oververtegenwoordigd.

Leeftijd

	NL bevolking	Onderzoek
18-29 jaar	19%	**18,4%**
30-44 jaar	23%	**24,7%**
45-54 jaar	16%	**15,4%**
55-64 jaar	17%	**17,0%**
65+ jaar	25%	**27,6%**

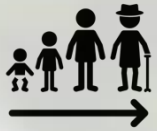
Opleidingsniveau

	NL bevolking	Onderzoek
Laag	25%	**13,3%**
Midden	42%	**38,4%**
Hoog	33%	**48,3%**

Gender

	NL bevolking	Onderzoek
Man	50%	**48,8%**
Vrouw	50%	**51,2%**

Regio

	NL bevolking	Onderzoek
3 grote gemeentes	16%	**23,9%**
West	29%	**28,1%**
Noord	10%	**8,2%**
Oost	21%	**15,7%**
Zuid	24%	**24,1%**

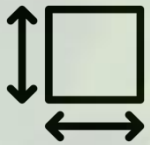
Basis: bruto respons, N=1559, ongewogen.

Ongeveer driekwart van de tuinbezitters woont in een koopwoning. Zeer kleine tuintjes (tot 25m^2) komen het minst voor. Ongeveer de helft van de tuinbezitters woont al meer dan 10 jaar in de huidige woning. Planten en bomen, terras, oprit en gras vormen de belangrijkste bedekking van Nederlandse tuinen

Woonsituatie

Koopwoning	**74,0%**
Huurwoning	**25,1%**
Anders	**0,9%**

Oppervlakte tuin

Minder dan 25m^2	**7,1%**
25-75m^2	**39,9%**
76-125m^2	**26,9%**
Meer dan 125m^2	**26,1%**

Woonduur in huidige woning

0-2 jaar	**13,4%**
3-5 jaar	**17,5%**
6-10 jaar	**17,2%**
Meer dan 10 jaar	**51,9%**

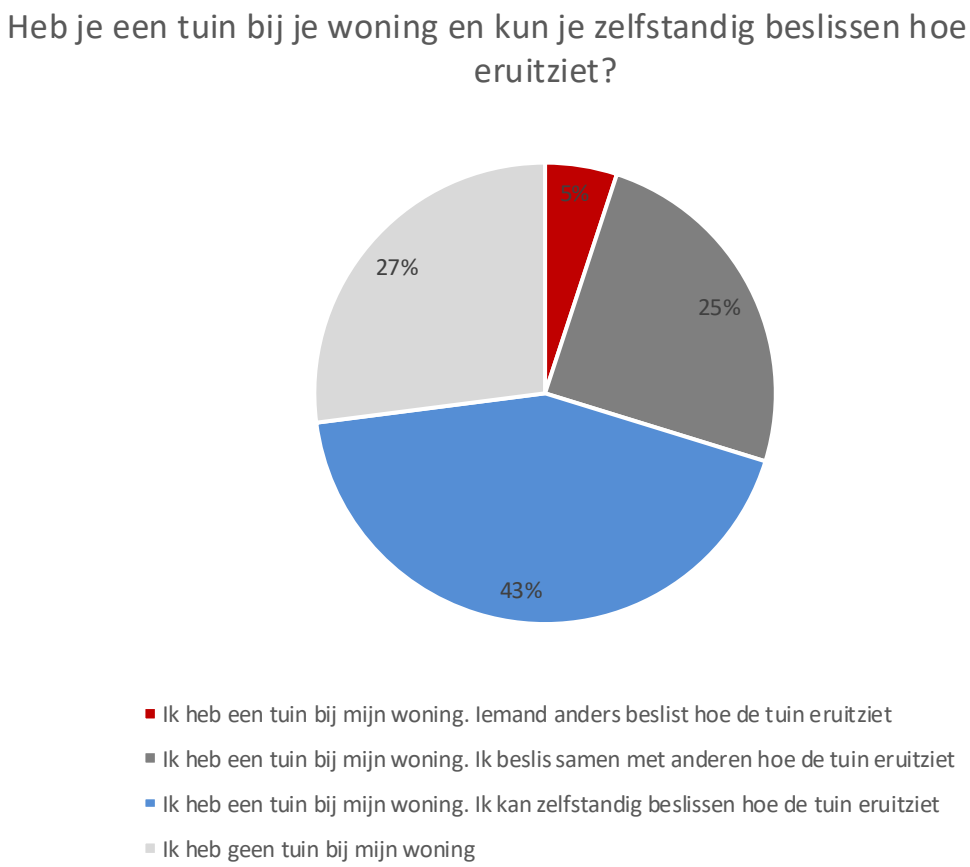

Grondbedekking tuin

Planten en bomen	**24,2% (s=21,0%)**
Verhard terras en pad	**24,1% (s=25,9%)**
Verharde oprit	**19,6% (s=25,7%)**
Gras	**14,3% (s=21,2%)**
Bebouwing	**8,4% (s=10,1%)**
Halfverhard terras en pad	**3,8% (s=10,1%)**
Halfverharde oprit	**2,3% (s=8,3%)**
Kale grond	**1,8% (s=7,9%)**
Water	**1,3% (s=4,6%)**
Anders	**0,4% (s=3,1%)**

Basis: tuinbezitters, N=1033, na weging.

Tweederde van alle Nederlanders heeft een tuin waar hij of zij over kan beslissen.

Basis: bruto respons, N=1.559, na weging.

Huidige situatie: bomen in de tuin

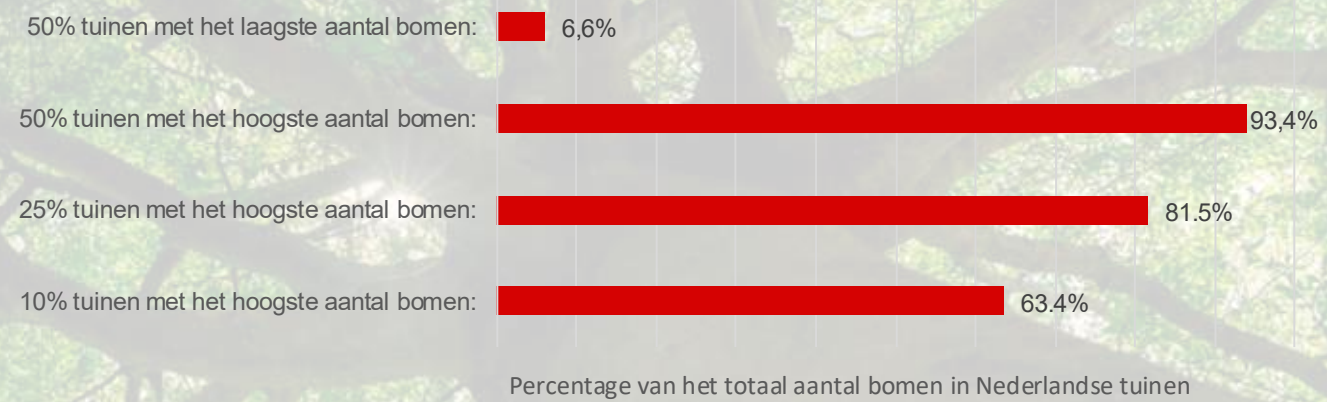

Bomen zijn niet gelijk verdeeld over de tuinen. Meer dan 60% van alle bomen staat in een tiende van alle tuinen

Aantal bomen in Nederlandse tuinen

• Totaal aantal bomen steekproef	11.737
• Gemiddeld aantal bomen in de tuin:	11,4
• Mediaan aantal bomen in de tuin:	4
• Minimum aantal bomen in de tuin:	0
• Maximum aantal bomen in de tuin:	999
• Standaarddeviatie:	42,9
• Aandeel tuinbezitters met tenminste één boom in de tuin:	83,1%

Hoeveel bomen/ grote struiken die voldoen aan deze definitie heeft je tuin op dit moment in totaal?

De percentages in bovenstaande grafiek worden sterk beïnvloed door enkele tuinbezitters met zeer veel (50–999) bomen. Daardoor zijn de schattingen van het aandeel bomen in de hoogste 10% en 25% van de tuinen gebaseerd op een klein aantal respondenten. Bovendien is het voor respondenten lastiger om het aantal bomen nauwkeurig te schatten naarmate er meer bomen in een tuin staan. Daarom is voorzichtigheid nodig bij de interpretatie van deze percentages. De conclusie blijft echter duidelijk: een groot deel van de bomen in tuinen staat in een klein deel van de Nederlandse tuinen.

Basis: tuinbezitters, N=1033, na weging.

Het merendeel van de bomen die op dit moment in de tuin staan wordt geschaard onder ‘overige bomen’.

Hoeveel van deze bomen/ grote struiken die op dit moment in je tuin staan behoren tot de volgende typen?

	2-6 meter hoogte	6-10 meter hoogte	10-15 meter hoogte	15+ meter hoogte	Totaal
Kleine in vorm gehouden bomen	7,4% (n=671)	0,0% (n=0)	0,0% (n=0)	0,0% (n=0)	7,4% (n=671)
Dak- of leibomen	3,6% (n=326)	0,0% (n=0)	0,0% (n=0)	0,0% (n=0)	3,6% (n=326)
Bomen met vruchten	6,9% (n=623)	0,9% (n=81)	0,2% (n=19)	0,0% (n=3)	8,0% (n=726)
Zuilbomen	8,5% (n=774)	1,5% (n=138)	0,7% (n=67)	0,2% (n=17)	11,0% (n=996)
Notenbomen	1,0% (n=92)	0,2% (n=21)	0,1% (n=12)	0,1% (n=7)	1,5% (n=132)
Overige bomen	56,2% (n=5.110)	7,4% (n=669)	2,8% (n=253)	2,2% (n=202)	68,6% (n=6234)
Totaal	83,6% (n=7596)	10,0% (n=909)	3,9% (n=351)	2,5% (n=229)	100,0% (n=9085)

Basis: 9085 bomen, gebaseerd op de antwoorden van 850 tuinbezitters met tenminste één boom in hun tuin, na weging. ‘Weet ik niet’-antwoorden zijn uitgesloten, waardoor aantallen verschillen van de aantallen op de voorgaande pagina.

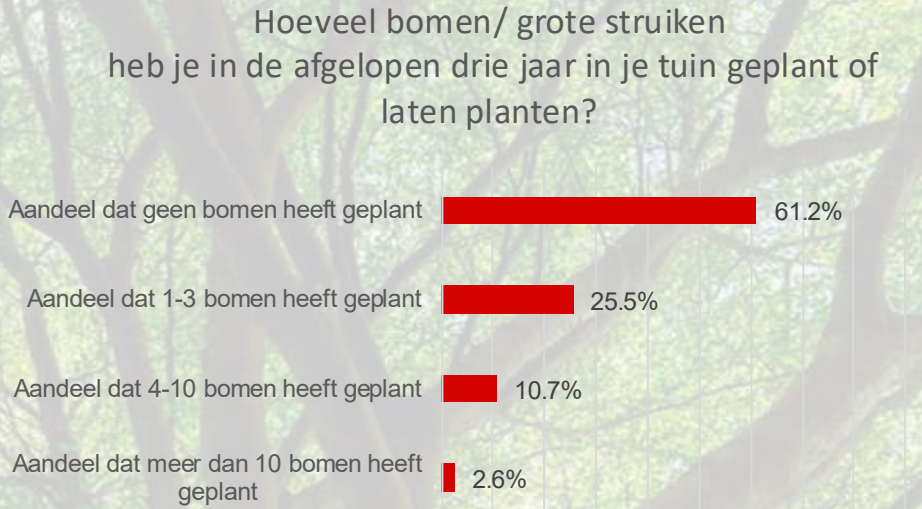
Plantgedrag in het verleden

In de afgelopen drie jaar zijn veel meer bomen geplant dan gekapt.

Aantal bomen geplant of gekapt in de afgelopen drie jaar

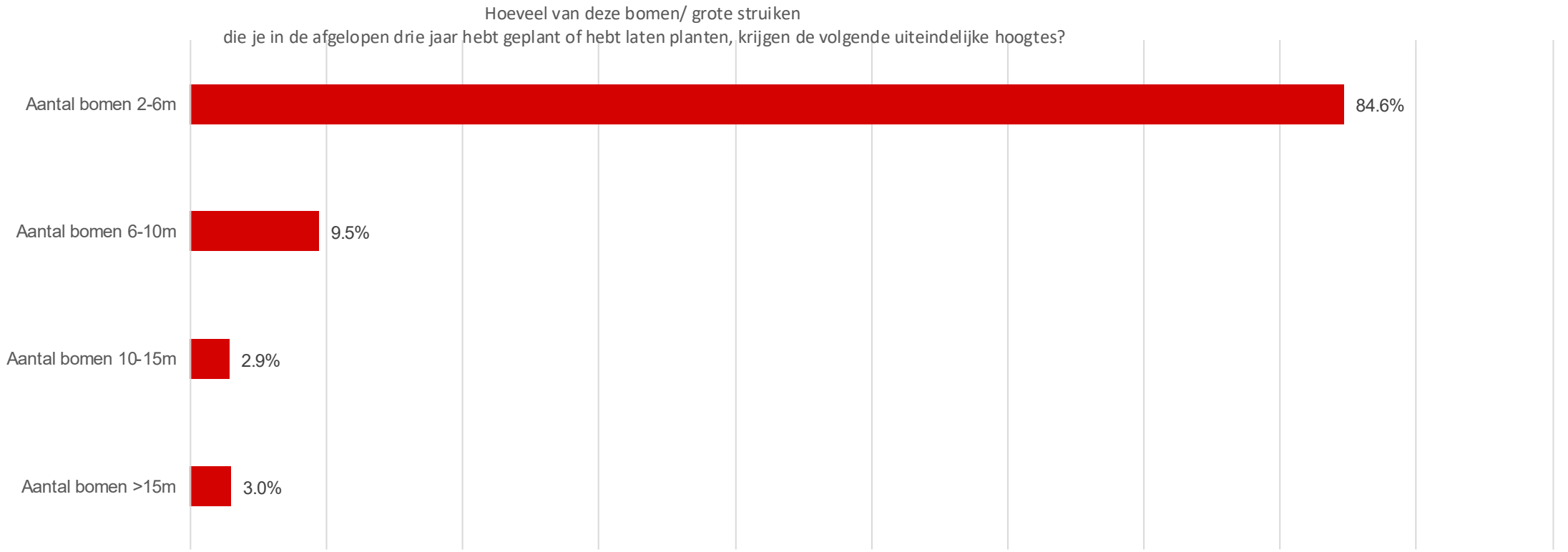
- Aantal bomen geplant: 1993
- Aandeel tuinbezitters dat tenminste één boom heeft geplant: 38,8%
- Aantal bomen gekapt: 550
- Aandeel tuinbezitters dat tenminste één boom heeft gekapt: 20,2%

Basis: tuinbezitters, N=1033, na weging.

In de afgelopen drie jaar zijn er met name kleine bomen geplant.

Basis: 401 tuinbezitters die in de afgelopen 3 jaar een boom hebben geplant, na weging.

Het merendeel van de bomen die in de afgelopen drie jaar zijn gepland wordt geschaard onder ‘overige bomen’.

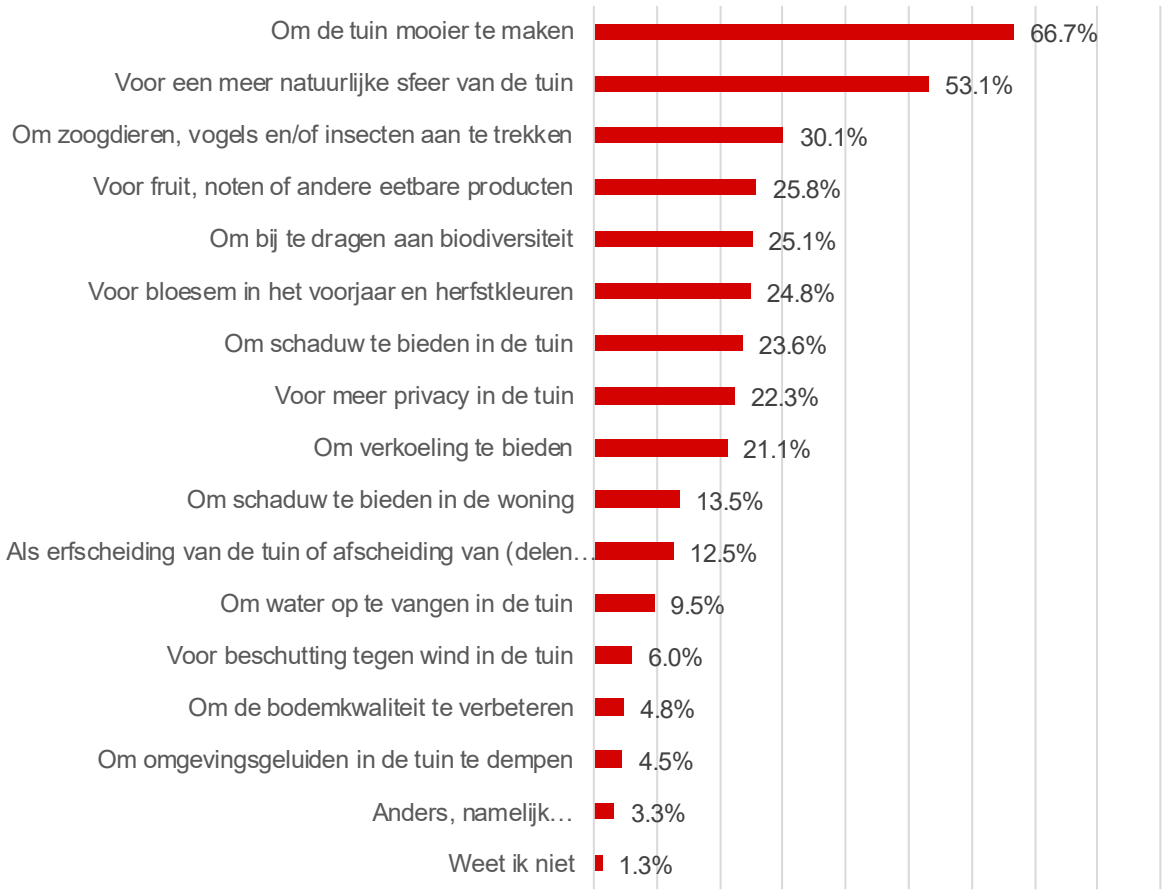
Hoeveel van deze [in de afgelopen drie jaar geplante] bomen/ grote struiken behoren tot de volgende typen?

	2-6 meter hoogte	6-10 meter hoogte	10-15 meter hoogte	15+ meter hoogte
Kleine in vorm gehouden bomen	11,8% (n=181)	0,0% (n=0)	0,0% (n=0)	0,0% (n=0)
Dak- of leibomen	3,6% (n=55)	0,0% (n=0)	0,0% (n=0)	0,0% (n=0)
Bomen met vruchten	14,3% (n=220)	2,3% (n=35)	0,1% (n=2)	0,8% (n=13)
Zuilbomen	5,9% (n=90)	0,3% (n=5)	0,3% (n=4)	0,2% (n=3)
Notenbomen	0,7% (n=11)	0,5% (n=7)	0,3% (n=5)	0,2% (n=3)
Overige bomen	49,4% (n=758)	6,1% (n=94)	2,3% (n=35)	0,8% (n=13)
Totaal	85,7% (n=1315)	9,2% (n=141)	3,0% (n=46)	2,1% (n=32)

Basis: 1534 bomen, gebaseerd op de antwoorden van 401 tuinbezitters die in de afgelopen drie jaar een of meerdere bomen hebben geplant, na weging.

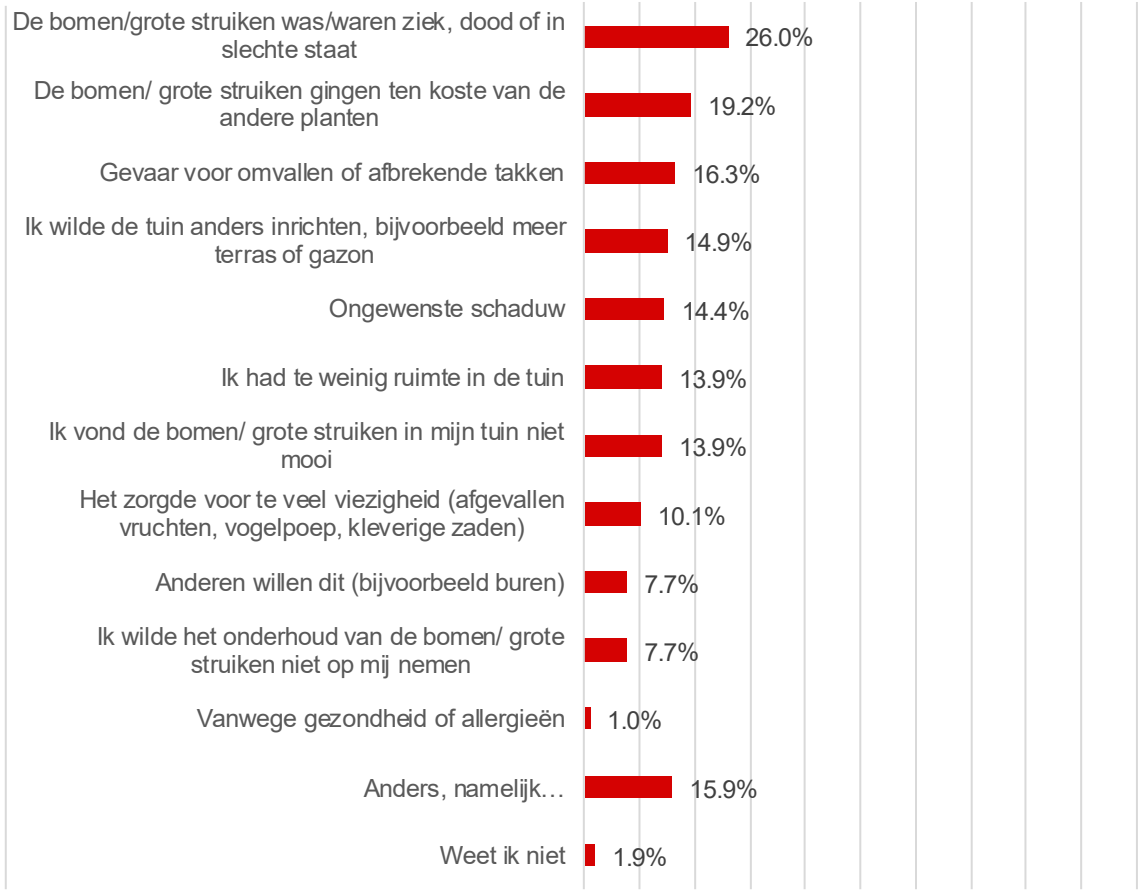
Esthetische aspecten vormen de belangrijkste reden om bomen te willen planten, maar het aantrekken van dieren, vergroten van biodiversiteit en eetbare producten zijn ook zeer belangrijk. Dood of ziekte van een boom is de belangrijkste reden om een boom te verwijderen.

Wat is of zijn de belangrijkste redenen waarom je bomen/ grote struiken in de afgelopen drie jaar hebt geplant of hebt laten planten?

Basis: 401 tuinbezitters die in de afgelopen drie jaar een of meerdere bomen hebben geplant, na weging.

Wat is of zijn de belangrijkste redenen waarom je bomen/ grote struiken in de afgelopen drie jaar hebt gekapt of hebt laten kappen?

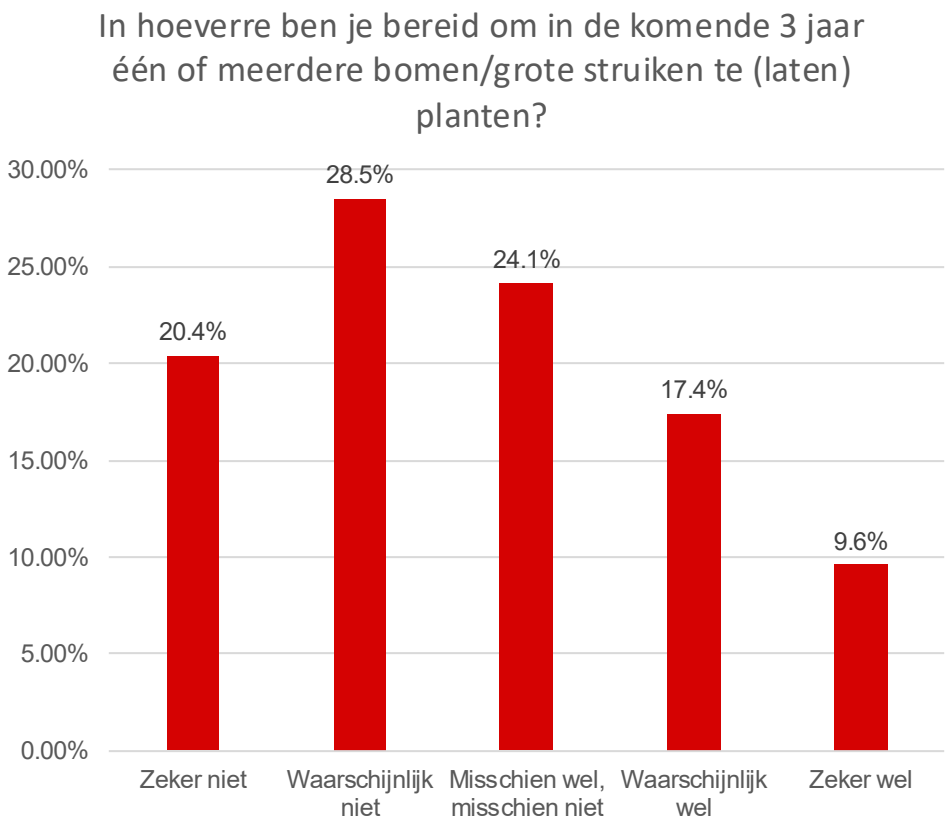

Basis: 206 tuinbezitters die in de afgelopen drie jaar een of meerdere bomen hebben gekapt, na weging.

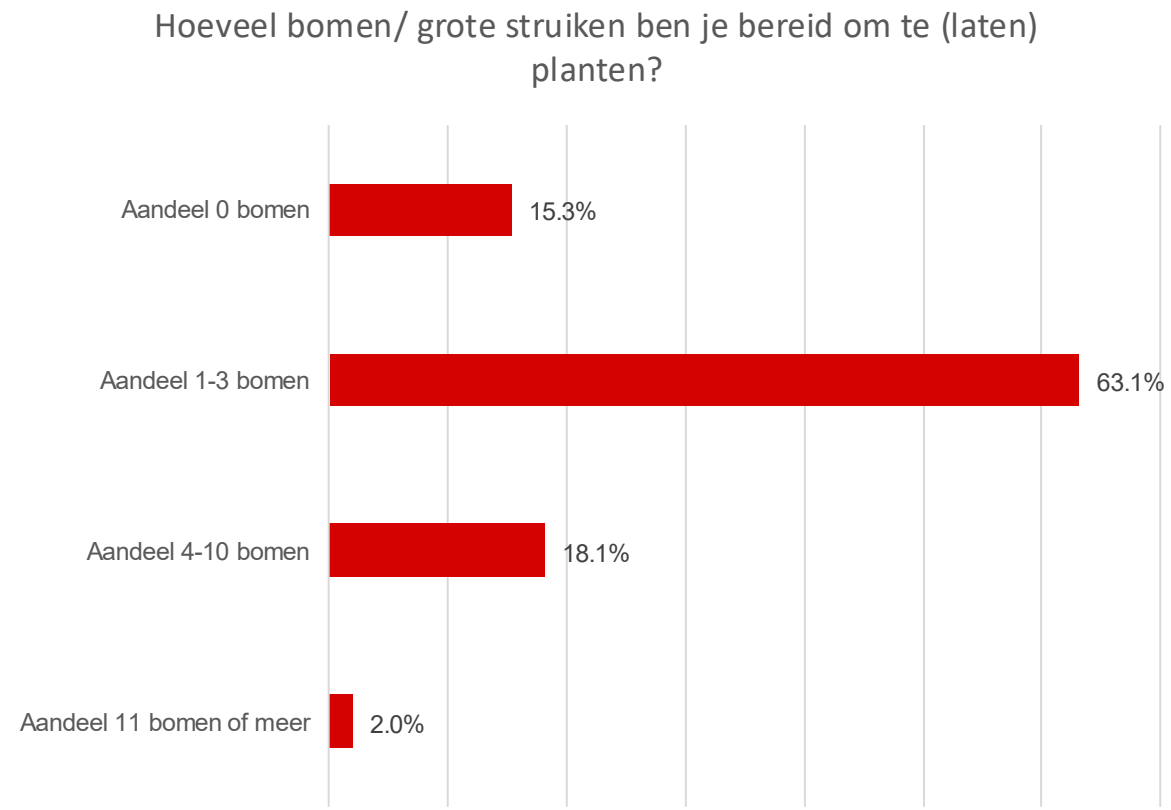
Toekomstig gedrag

Ongeveer een kwart van de tuinbezitters wil waarschijnlijk of zeker wel één of meerdere bomen (laten) planten. Meestal kiest men dan voor 1-3 bomen.

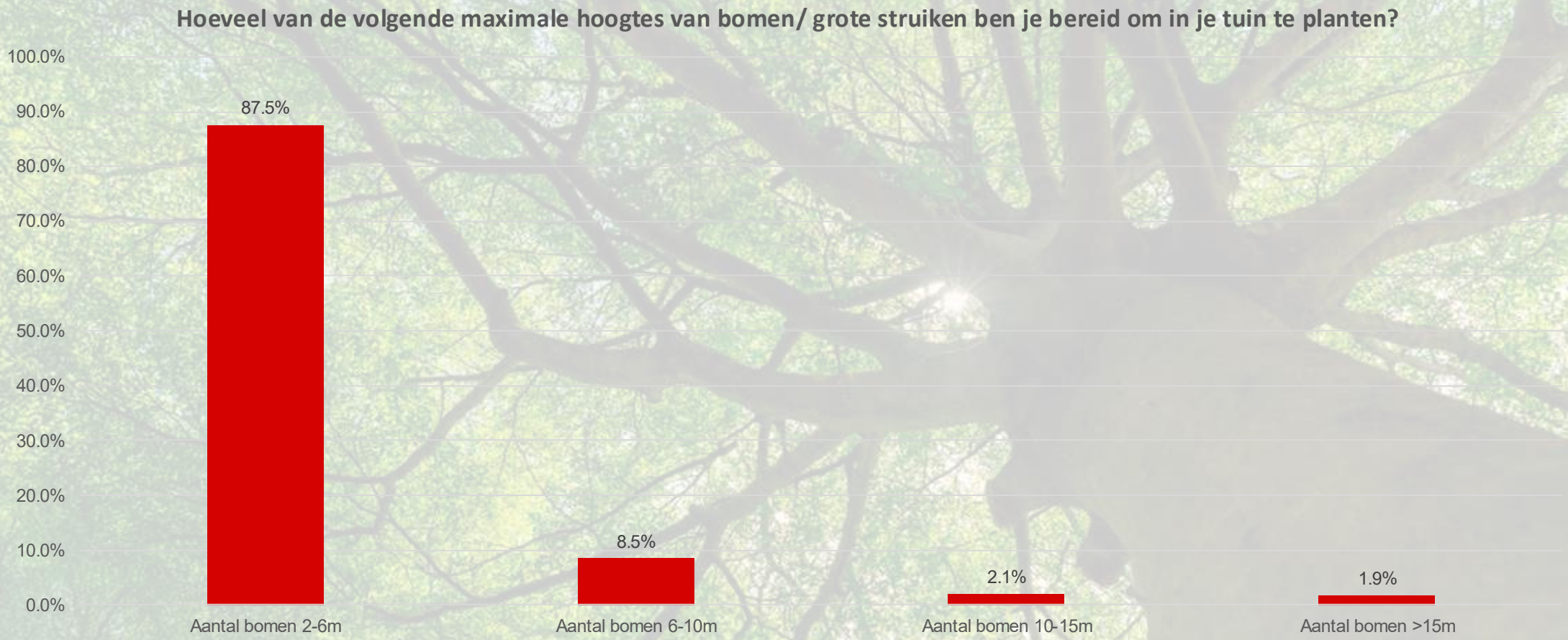

Basis: tuinbezitters, N=1033, na weging.

Basis: tuinbezitters die misschien, waarschijnlijk wel of zeker wel bomen willen (laten) planten, N=495, na weging.

Ook in de toekomst is er vooral bereidheid om kleine bomen te (laten) planten.

Basis: tuinbezitters die misschien, waarschijnlijk wel of zeker wel bomen willen (laten) planten, N=495, na weging.

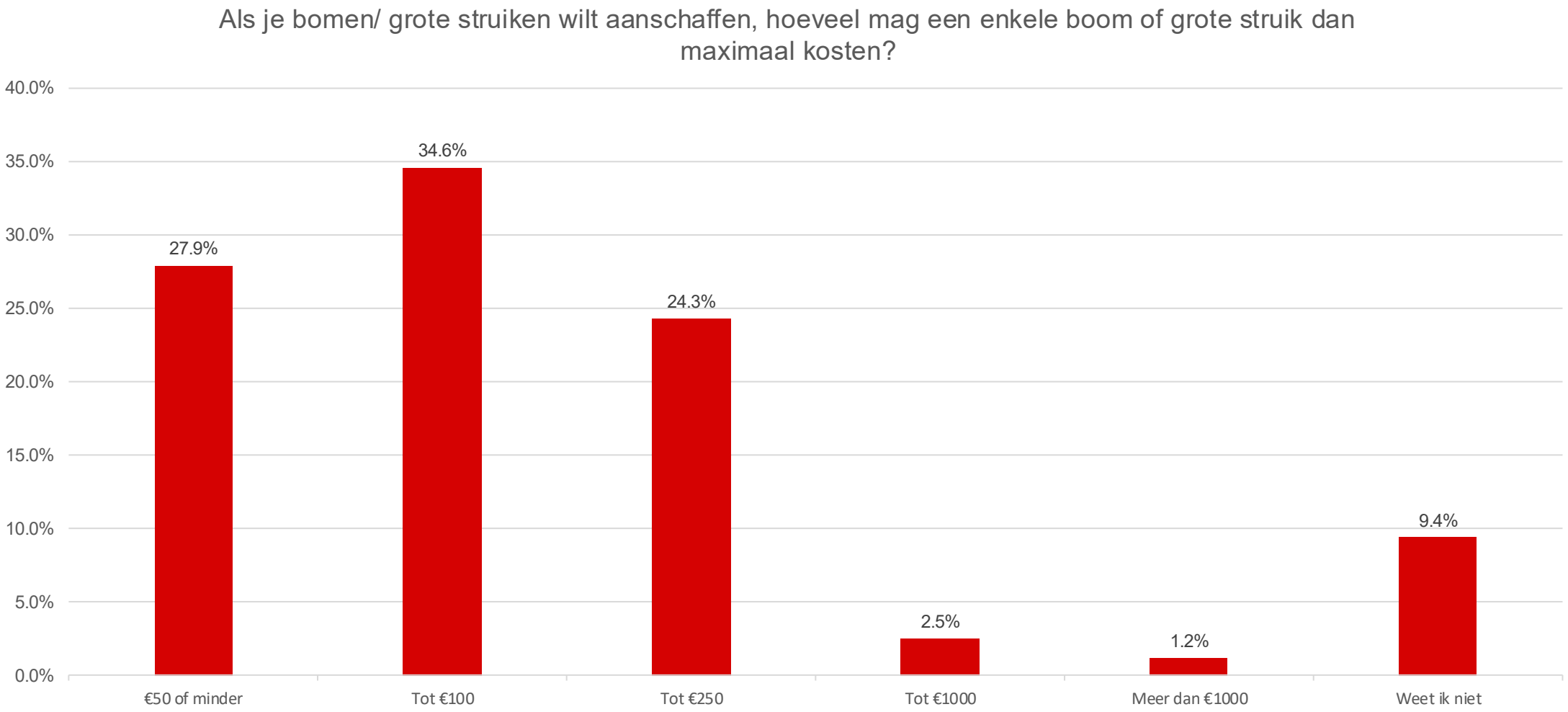
Tuinbezitters willen in de toekomst vooral kleine bomen planten: ‘kleine overige bomen’, ‘kleine vruchtenbomen’ en ‘kleine in vorm gehouden bomen’.

Hoeveel van de volgende maximale hoogtes van bomen/ grote struiken ben je bereid om in je tuin te planten?

	2-6 meter hoogte	6-10 meter hoogte	10-15 meter hoogte	15+ meter hoogte
Kleine in vorm gehouden bomen	15,0% (n=167)	0,0% (n=0)	0,0% (n=0)	0,0% (n=0)
Dak- of leibomen	8,8% (n=98)	0,0% (n=0)	0,0% (n=0)	0,0% (n=0)
Bomen met vruchten	22,6% (n=252)	2,7% (n=30)	0,2% (n=2)	0,0% (n=0)
Zuilbomen	6,5% (n=73)	1,2% (n=13)	0,4% (n=5)	0,2% (n=2)
Notenbomen	3,9% (n=43)	0,6% (n=7)	0,2% (n=2)	0,1% (n=1)
Overige bomen	31,3% (n=349)	4,3% (n=48)	0,9% (n=10)	1,3% (n=14)
Totaal	88,0% (n=982)	8,8% (n=98)	1,7% (n=19)	1,5% (n=17)

Basis: tuinbezitters die misschien, waarschijnlijk wel of zeker wel bomen willen (laten) planten, N=495, na weging.

Voor ongeveer een kwart van de tuinbezitters mogen de kosten van een boom niet hoger zijn dan €50. Bijna niemand is bereid om meer dan €250 te besteden.

Basis: tuinbezitters die misschien, waarschijnlijk wel of zeker wel bomen willen (laten) planten, N=495, na weging.

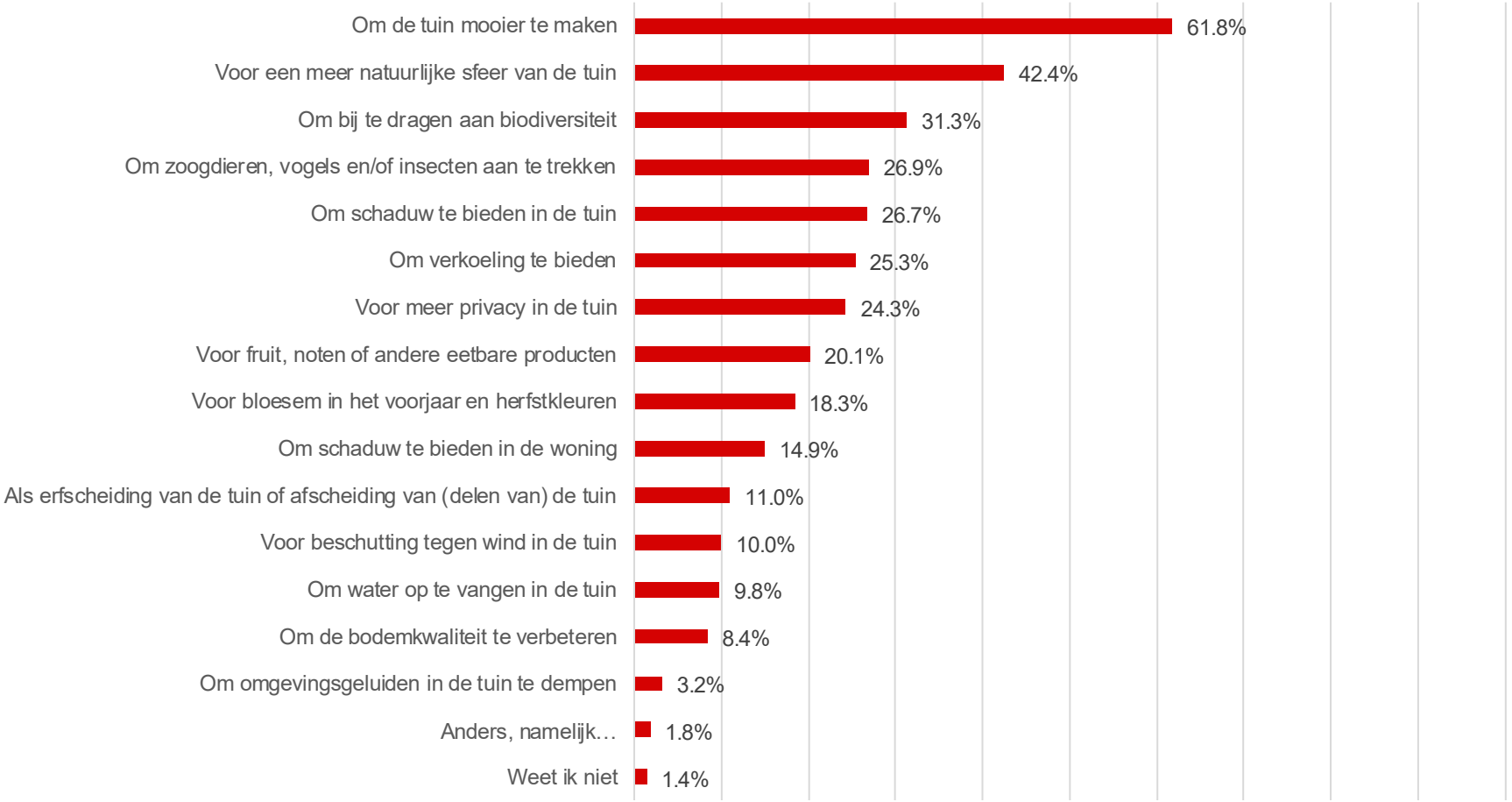
Meer dan 80% vindt de omvang van de boom belangrijk bij de aanschaf. Andere belangrijke eigenschappen zijn bloesem, onderhoudsvriendelijkheid, vorm/kleur of groote van het blad en de prijs.

Basis: tuinbezitters, N=1033, na weging.

Esthetische aspecten vormen de belangrijkste reden om bomen te willen planten, maar het aantrekken van dieren, vergroten van biodiversiteit en eetbare producten zijn ook zeer belangrijk.

Wat is of zijn de belangrijkste redenen waarom je bomen/ grote struiken wilt (laten) planten?

Basis: tuinbezitters die misschien, waarschijnlijk wel of zeker wel bomen willen (laten) planten, N=495, na weging.

Een te kleine tuin is de belangrijkste reden om geen bomen te willen planten.

Basis: tuinbezitters die misschien, waarschijnlijk niet of zeker niet bomen willen (laten) planten, N=706, na weging.

Tuinbezitters gebruikten de optie ‘anders, namelijk….’, om uit te leggen wat hen tegenhoudt om bomen te planten. Verreweg de belangrijkste categorie redenen is dat tuinbezitters tevreden zijn met de huidige tuin of bestaande bomen (n=86). Voorbeelden van antwoorden in deze categorie zijn “de tuin is al vol”, “Er staat voldoende in de tuin”, “Het is prima zo”, en “Ik heb er al genoeg staan”.

Enkele respondenten geven aan dat ze geen bomen planten vanwege hun levensfase. Voorbeelden van antwoorden in deze categorie zijn: “emigratie”, “Ik ga binnenkort verhuizen” en “Zodra de trampoline eruit kan”.

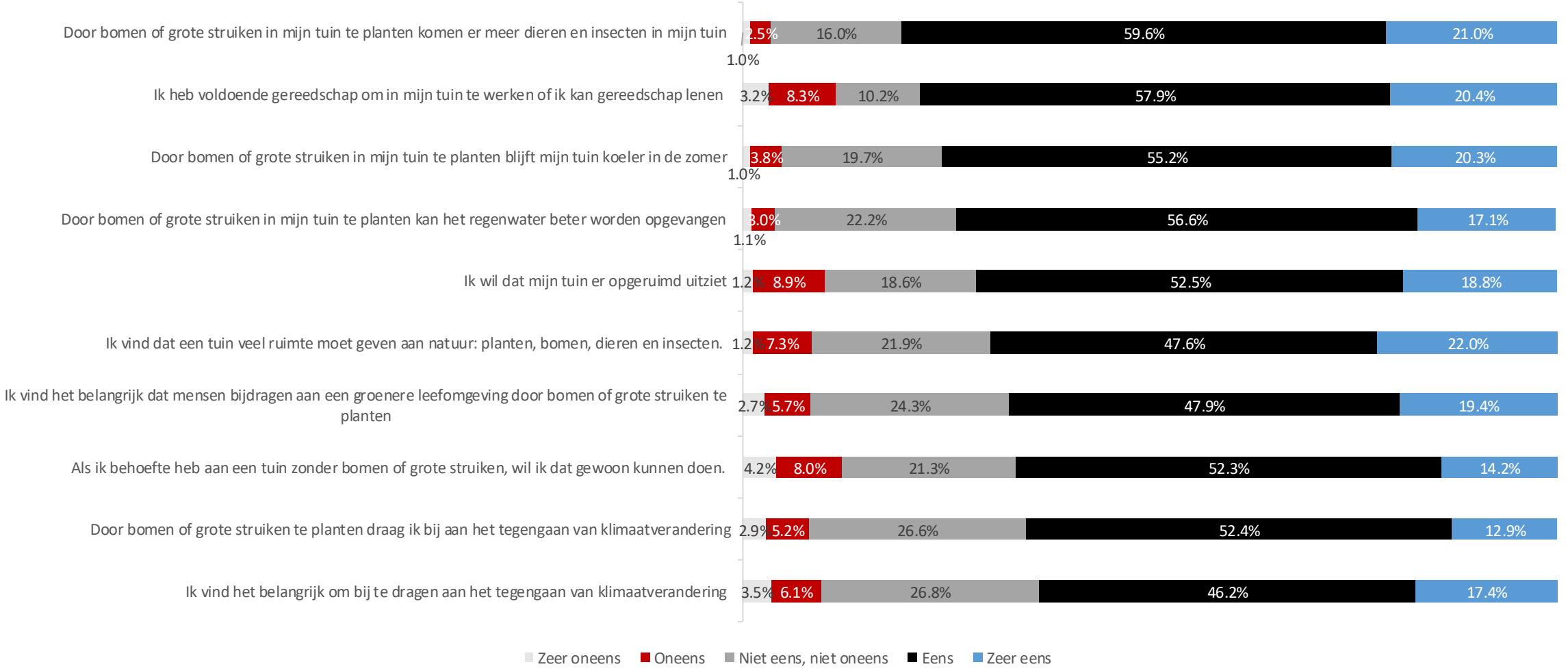
Tot slot worden er enkele overige redenen genoemd, zoals “te duur”, “ik houd niet van bomen”, en “ik heb moeite om de tuin netjes te houden”

Onbewuste gedragsfactoren

Tuinbezitters vinden dat bomen bijdragen aan biodiversiteit en klimaatadaptatie en vinden overwegend dat ze over voldoende gereedschap kunnen beschikken.

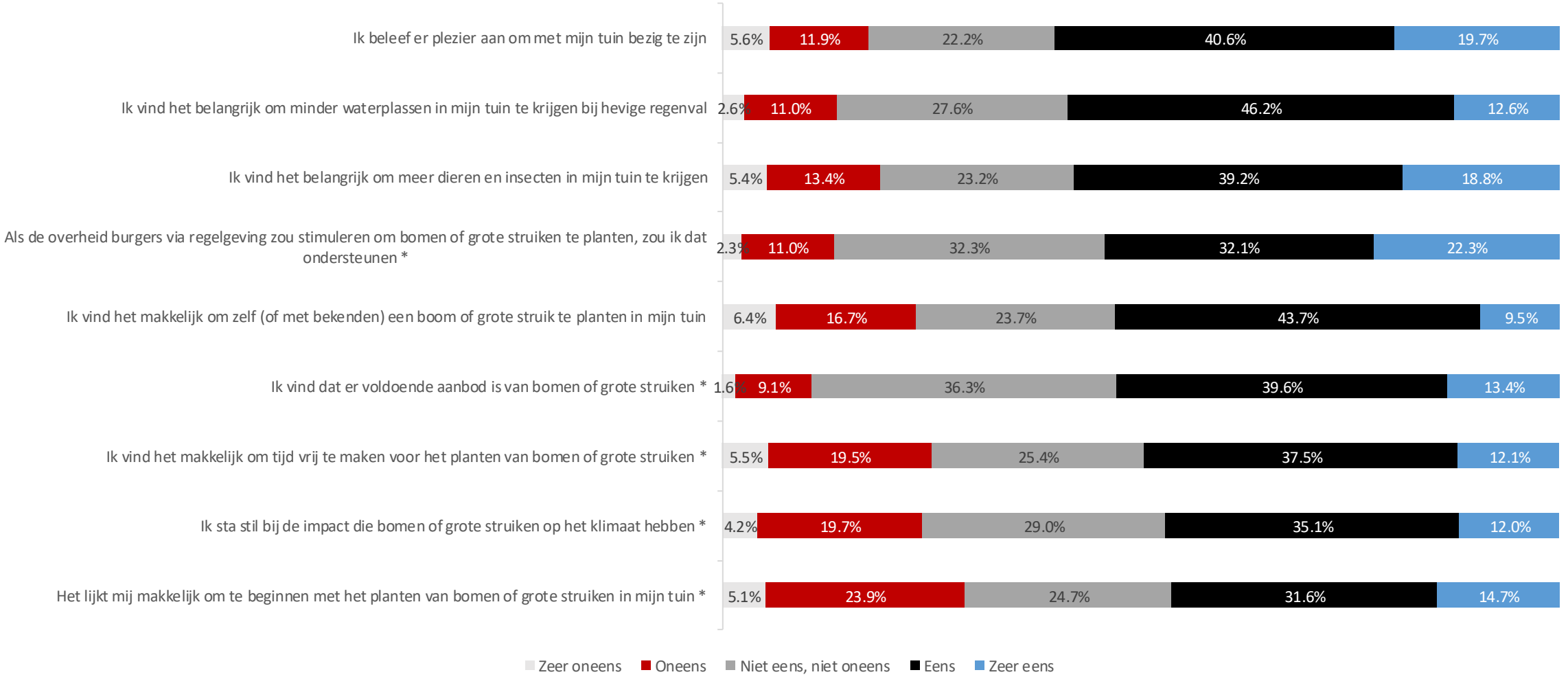
Geef aan in hoeverre je het eens bent met de volgende stellingen.
10 stellingen waarmee tuinbezitters het het meest eens zijn.

Basis: tuinbezitters, N=1033, na weging. Stellingen met een asteriks (*) zijn gespiegeld.

Een wat minder groot maar nog steeds aanzienlijk deel van de tuinbezitters vindt de bijdrage aan biodiversiteit en klimaat ook belangrijk.

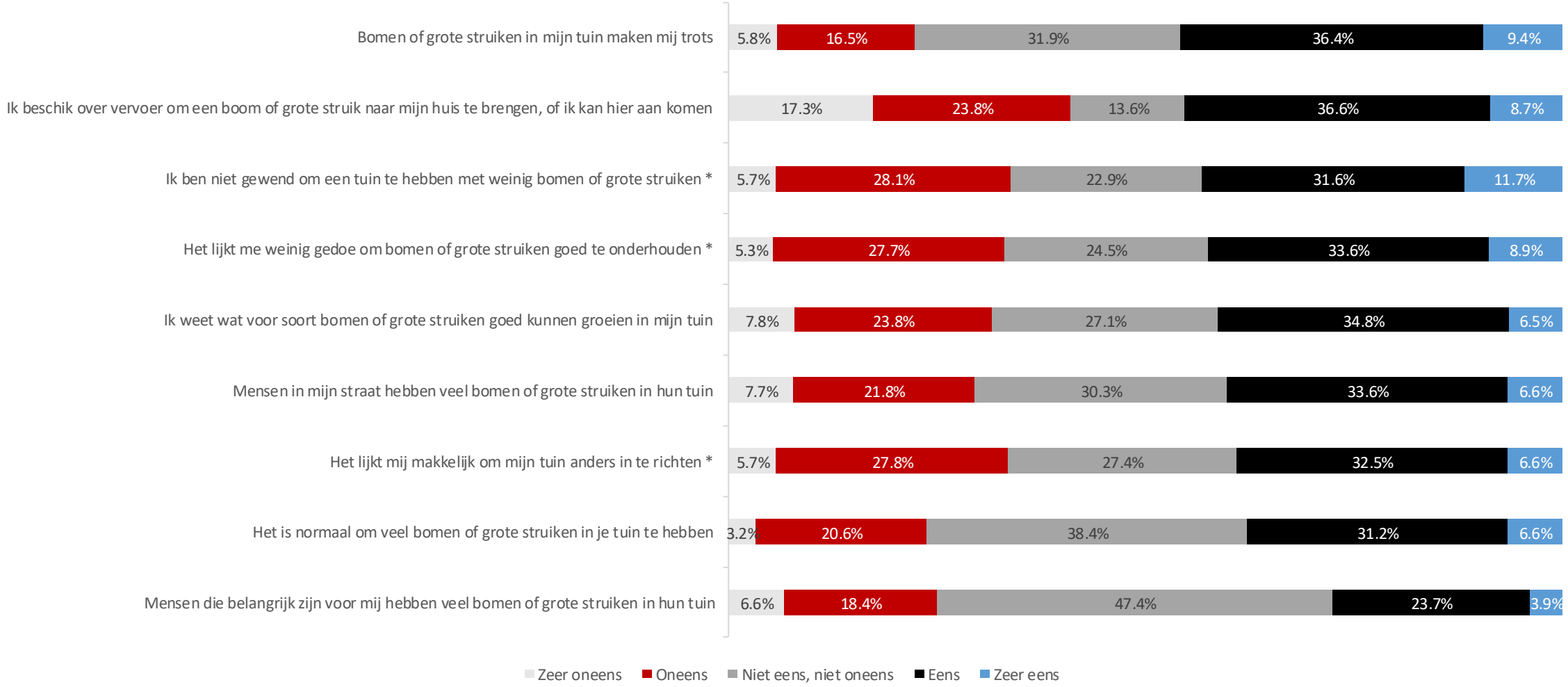
Geef aan in hoeverre je het eens bent met de volgende stellingen.
Middelste 9 stellingen, gerangschikt op waarmee tuinbezitters het het meest eens zijn.

Basis: tuinbezitters, N=1033, na weging. Stellingen met een asteriks (*) zijn gespiegeld.

Tuinbezitters ervaren weinig (sociale) druk om bomen te planten, en veel tuinbezitters vinden het niet makkelijk om de tuin anders in te richten of om bomen te onderhouden.

Geef aan in hoeverre je het eens bent met de volgende stellingen.
9 stellingen waarmee tuinbezitters het het minst eens zijn.

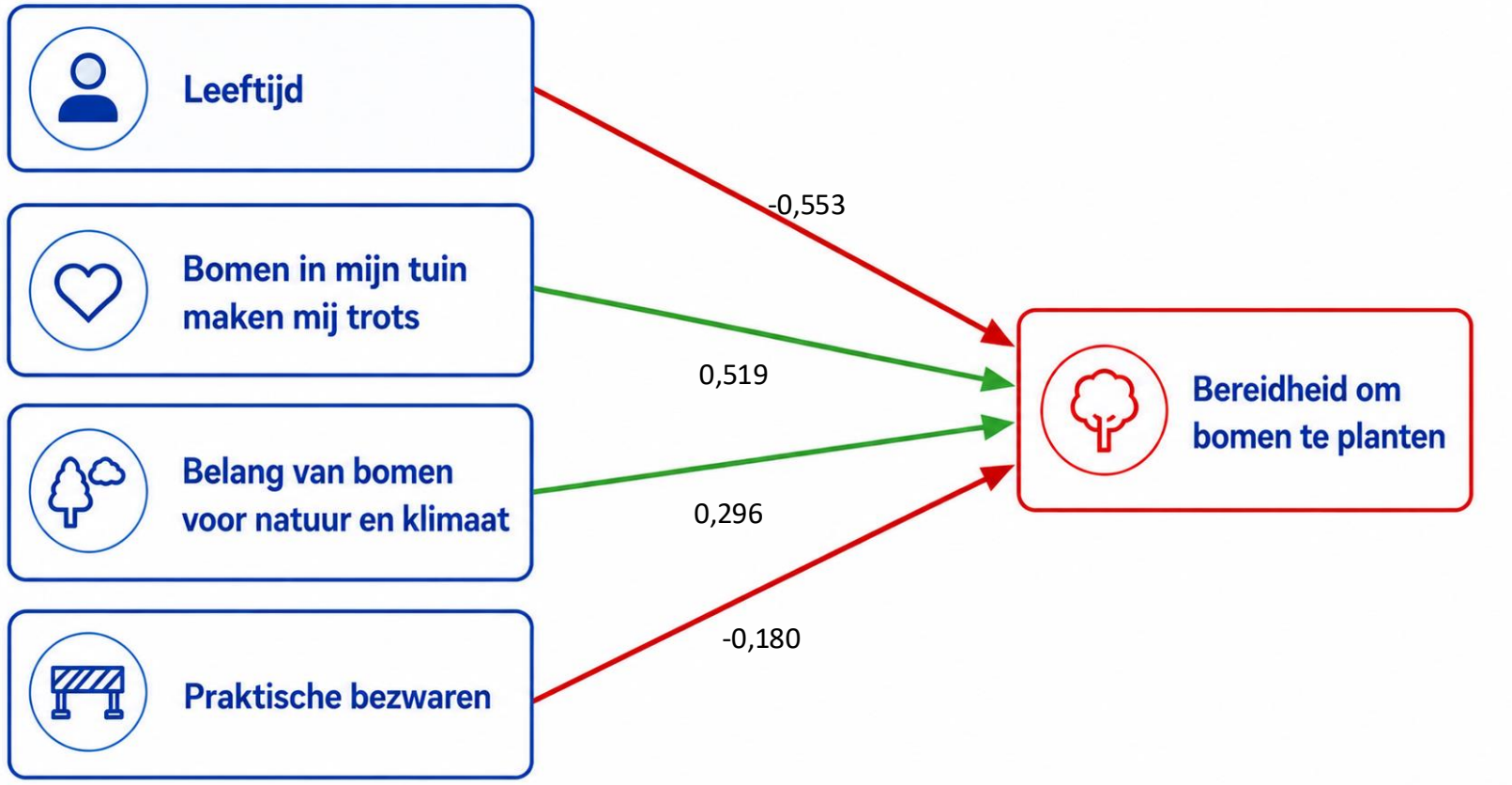
Basis: tuinbezitters, N=1033, na weging. Stellingen met een asteriks (*) zijn gespiegeld.

Factoranalyse: de 28 stellingen met onbewuste gedragsfactoren zijn samen te vatten in twee overkoepelende factoren: het belang van bomen voor natuur en klimaat en praktische bezwaren om bomen te planten.

Factor 1: Belang van bomen voor natuur en klimaat Cronbach's alpha = 0,852	Factor lading	Factor 2: Praktische bezwaren om bomen te planten Cronbach's alpha = 0,791	Factor lading
Ik vind het belangrijk om bij te dragen aan het tegengaan van klimaatverandering	0,800	Het lijkt mij moeilijk om te beginnen met het planten van bomen of grote struiken in mijn tuin	0,780
Ik vind het belangrijk dat mensen bijdragen aan een groenere leefomgeving door bomen of grote struiken te planten	0,769	Het lijkt me veel gedoe om bomen of grote struiken goed te onderhouden	0,657
Ik vind dat een tuin veel ruimte moet geven aan natuur: planten, bomen, dieren en insecten	0,712	Ik vind het lastig om tijd vrij te maken voor het planten van bomen of grote struiken	0,673
Door bomen of grote struikten te planten draag ik bij aan het tegengaan van klimaatverandering	0,747	Het lijkt mij moeilijk om mijn tuin anders in te richten	0,680
Ik vind het belangrijk om meer dieren en insecten in mijn tuin te krijgen	0,657	Ik vind het makkelijk om zelf of met bekenden een boom of grote struik te planten in mijn tuin	-0,619
Door bomen of grote struiken in mijn tuin te planten kan het regenwater beter worden opgevangen	0,676	Ik heb voldoende gereedschap om in mijn tuin te werken of ik kan gereedschap lenen	-0,470
Door bomen of grote struiken in mijn tuin te planten blijft mijn tuin koeler in de zomer	0,622	Ik beschik over vervoer om een boom of grote struik naar mijn huis te brengen	-0,517
Ik sta niet echt stil bij de impact die bomen of grote struiken op het klimaat hebben	-0,600	Ik weet wat voor soort bomen of grote struiken goed kunnen groeien in mijn tuin	-0,442
Door bomen of grote struiken in mijn tuin te planten komen er meer dieren en insecten in mijn tuin	0,559	Ik vind dat er te weinig aanbod is van bomen of grote struiken	0,385

Basis: tuinbezitters, N=1033, na weging.

Een lagere leeftijd, een hogere waardering van het belang van bomen voor natuur en klimaat, een hogere mate van trots op bomen in de tuin en minder praktische bezwaren, zijn factoren die bijdragen aan de bereidheid om bomen in de tuin te planten.

Uit de ordinale regressieanalyse, blijkt dat leeftijd de meeste invloed heeft op de bereidheid om in de komende drie jaar meerdere bomen te planten. Hoe jonger een tuinbezitter, hoe groter de bereidheid om bomen te planten. Na leeftijd volgend 'het belang van bomen voor natuur en klimaat' (eerste factor uit de factoranalyse), bomen in mijn tuin maken mij trots (losse stelling) en praktische bezwaren (tweede factor uit de factoranalyse).

De waarden boven de pijlen zijn een indicatie van het belang van een variabele op de bereidheid om bomen te planten. De verklarende kracht van het model was 0,212 (Nagelkerke R^2), wat aangeeft dat het model een relevant maar beperkt deel van de variantie in de afhankelijke variabele verklaart.

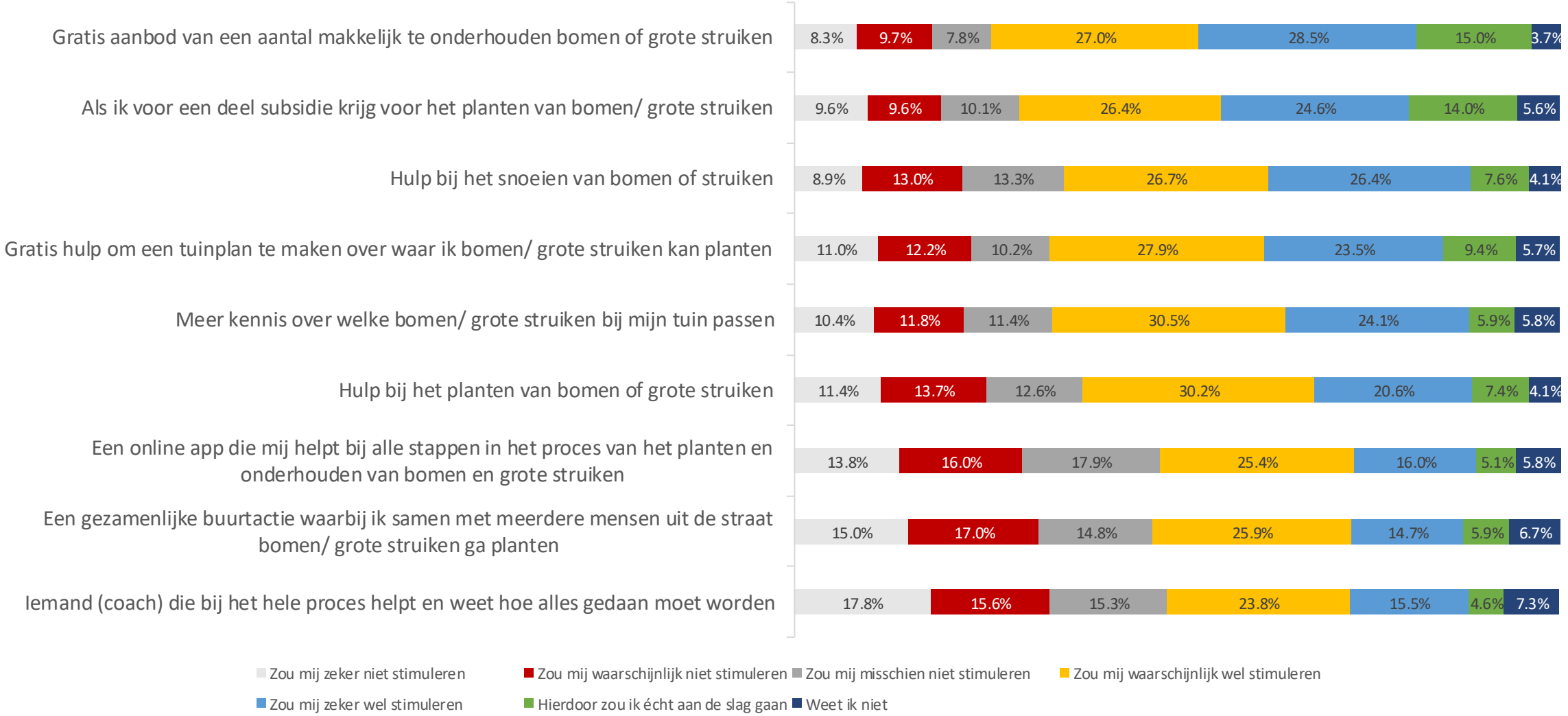
In de bijlage is een uitgebreidere toelichting op de regressie analyse toegevoegd.

Basis: tuinbezitters, exclusief 'Weet ik niet' antwoorden op de vraag omtrent de bereidheid om in de komende drie jaar bomen te planten, N=972, na weging.

Interventies

Tuinbezitters geloven dat vooral financiele incentives hen helpen om bomen te gaan planten.

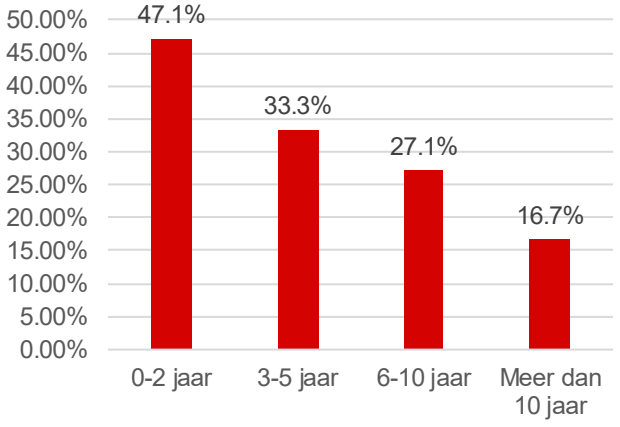
Basis: tuinbezitters, N=1033, na weging.

Doelgroepanalyse

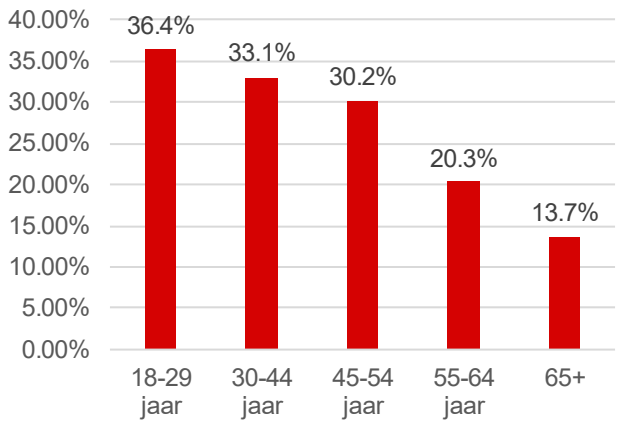
Tuinbezitters die korter in hun huis wonen, jonger zijn of een hoger opleidingsniveau hebben, zijn meer bereid om in de komende drie jaar bomen te planten.

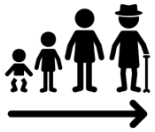
Aandeel naar woonduur dat waarschijnlijk of zeker bereid is om in de komende drie jaar bomen te planten **

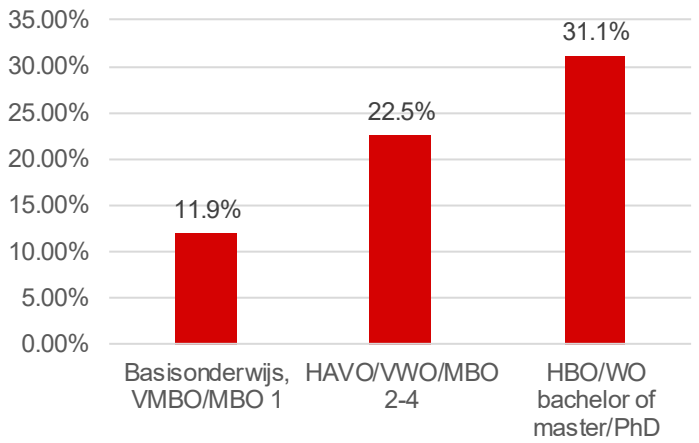

Aandeel per leeftijdsgroep dat waarschijnlijk of zeker bereid is om in de komende drie jaar bomen te planten **

Aandeel naar opleidingsniveau dat waarschijnlijk of zeker bereid is om in de komende drie jaar bomen te planten **

In dit onderzoek is geen significante relatie aangetroffen tussen gender, regio, huur- of koopwoning en tuinoppervlakte, en de bereidheid om in de komende drie jaar bomen te planten. In deze gevallen was de gevonden p-waarde hoger dan 0,05. Alle significantietoetsen zijn uitgevoerd met chi-kwadraattoetsen. Voorafgaand aan het uitvoeren van de significantietoets is het aantal niveaus in enkele variabelen verlaagd door categorieën samen te voegen.

Basis: tuinbezitters, N=1033, na weging. ** betekent duidt op een significante relatie, waarbij p<0,001.

Bijlage: uitleg factor- en regressieanalyse

Uitleg factor analyse

Om te onderzoeken welke stellingen inhoudelijk bij elkaar horen, is een exploratieve factoranalyse (EFA) uitgevoerd met Principal Axis Factoring (PAF). Een factoranalyse zoekt naar onderliggende patronen in antwoorden, zodat meerdere losse stellingen kunnen worden samengevat in een kleiner aantal factoren.

Om de stabiliteit van de factoren te toetsen, is gebruik gemaakt van een Oblique rotatie. Op basis van de scree plot, de factorloadings in de Pattern Matrix en de inhoudelijke interpretatie van de items is uiteindelijk gekozen voor een tweefactoroplossing. Hoewel de initiële analyse meer factoren suggereerde, bleek een oplossing met twee factoren statistisch én inhoudelijk het meest coherent en interpreteerbaar.

Vervolgens zijn items verwijderd die lage factorloadings hadden, sterke cross-loadings vertoonden of inhoudelijk minder goed aansloten bij de overige items binnen een factor. Na deze iteratieve heranalyse ontstonden twee duidelijke factoren van elk negen items.

De eerste factor, “Het belang van bomen voor natuur en klimaat”, omvat stellingen over biodiversiteit, klimaatverandering, natuurwaarde en positieve attitudes tegenover bomen en vergroening. De interne consistentie van deze schaal was goed (Cronbach’s $\alpha = 0{,}840$). De tweede factor, “Praktische bezwaren om bomen te planten”, bevatte stellingen over moeite, tijd, onderhoud en ervaren drempels rondom het planten van bomen. Ook deze schaal liet een goede betrouwbaarheid zien (Cronbach’s $\alpha = 0{,}784$).

Uitleg regressie analyse

Om te onderzoeken welke tuinbezitters het meest bereid zijn om bomen te planten, zijn eerst verschillende statistische modellen getest. Daarbij is onder andere gekeken naar modellen die het aantal bomen voorspelden dat mensen wilden planten (negatieve binomiale regressie), modellen gebaseerd op eerder plantgedrag en lineaire regressie. Uit deze verkenning bleek dat een ordinale regressie het beste aansloot bij de opbouw van de data en de beste voorspellende waarde gaf.

Het uiteindelijke model is stapsgewijs opgebouwd. Eerst zijn veel mogelijke verklarende variabelen meegenomen, waarna alleen de belangrijkste voorspellers zijn behouden. Daarnaast zijn de variabelen gestandaardiseerd, zodat de regressiecoëfficiënten goed met elkaar vergeleken konden worden. Hierdoor geven de B-waarden een indicatie van het relatieve belang van de verschillende factoren voor de bereidheid om bomen te planten.

De ordinale regressieanalyse laat zien dat meerdere factoren samenhangen met de bereidheid om bomen te planten. Leeftijd bleek de sterkste voorspeller: oudere respondenten hadden gemiddeld een lagere bereidheid om bomen te planten ($B = -0.553$, $p < .001$). Daarnaast hing het belangrijk vinden van bomen voor natuur en klimaat positief samen met de bereidheid om bomen te planten ($B = 0.296$, $p < .001$). Ook respondenten die aangaven trots te voelen door bomen in de tuin, waren gemiddeld meer bereid om bomen te planten ($B = 0.519$, $p < .001$).

Praktische bezwaren, zoals ervaren moeite of beperkingen rond het planten van bomen, hadden daarentegen een negatieve invloed op de bereidheid om bomen te planten ($B = -0.180$, $p = .004$). Alle voorspellers waren statistisch significant.

